

Aš tav?š nepamiršiu

Buvo žvarbu. V?jas senosiose uostamies?io kapin?se koš? kiaurai, o juodas Izabel?s paltas (pirktas, žinoma, ne laidotuv?ms) menkai tegelb?jo. Ji vos laik?si, kad neprad?t? garsiai kalenti dantimis. Ir vis sugr?ždavo prie minties: kuriems velniams toks žieminis paltas, su kuriuo šilta tik automobilyje. Laimei, duobkasiai dirbo greitai. Ir darbo jiems nebuvo daug: mažyt? urn? su senelio pelenais greit nuleido ? žem?; užkasti j? irgi buvo juok? darbas – juk duob? keliasdešimt kart? mažesn?, nei skirta karstui. Taigi viskas vyko gana greitai, bet laiko sustirti užteko.

Kažkas Izabel? apkabino iš nugaros ir ranka ?sitv?r? ? alk?n?. „Na, jau ne“, – pagalvojo ji ir tuoj pat išsilaisvino, prit?pdama prie kapo: geriau jau išd?lios kryžel? iš balt? roži? žied?, uždegs žvakes. O taip, ji li?d?jo, bet tuo li?desiu dalintis akivaizdžiai netroško.

Užtat dirbdama prie kapo jaut?si tobulai. „O kaip kitaip atiduosi paskutin? pagarb??“ – m?st?. Dar galvojo apie senel?, labiausiai – apie jo rankas: stiprias, dideles, ?degusias saul?je lauko darbus bedirbant (tas ?degis išliko net po begalyb?s dien?, praleist? ligonin?je). Kaip dabar mat?, kad kairiojo nykš?io nagas buvo pažeistas ir augo su ranteliu per vis? ilg?, o dešin?j? smili? žym?jo nedidel? apvali karpa (nei bjauri, nei k?). Izabel?s atmintis nesunkiai atgamino senelio bals?, kai jis j? maž? kviesdavo vardu, ir iš gerkl?s jai ?m? veržtis lyg koks gniuutulas. Nes neb?ra to balso. Neb?ra t? rank?. Nieko neb?ra, tik pelenai po šalta žeme. Ji prisimerk?, suspaud? l?pas ir timptel?jo aukštyn abu j? kampu?ius, lyg šypsot?si. Taip visada darydavo, kad nuslopint? graudul?. Ir stebuklas – iškart palengv?jo. „Aš tav?š nepamiršiu“, – pagalvojo ir paglost? grumtuot? kapo žem?. Tada atsistojo.

Rankos visai sustiro, tad ilgiau nelaukusi apsimov? pirštines. V?l pajuto žvarb? ir v?l buvo bepradedanti keikti savo juod?j? palt?, kai išgirdo jaun?lio pusbrolio raginim?:

– O dabar visi ? restoran?!

Nuskamb?jo gana makabriškai, bet Izabel? tik atlaidžiai šyptel?jo: mažas dar – nesupranta.

Beje, ? restoran? ji buvo griežtai apsisprendusi neiti. Tur?jo Klaip?doje svarbesni? reikal?, nei klausyti pasvarstym? apie tai, kurgi senelis bus pad?j?s pinigų, gautus už parduotas žemes. Juolab kad jai tai visai ner?p?jo.

– Neisiu su jumis, – pasak? ji t?vams. – Už pusvalandžio atvažiuoja Liudas su savo grand espeisu. Pad?s man parsivežti ? Kaun? senelio knygas. Dar ir sunešioti visas ? mano pal?p? pažad?jo. Be to, jis nori gr?žti su šviesa, o dabar juk anksti temsta. Patys žinot, kad vairuotojui prieštarauti nevalia.

– Negali neiti, – vis d?lto paprieštaravo Izabel?s mama. – Tu juk mylimiausia senelio an?k?, Izabele...

– Taip, bet jo restorane gi nebus.

Daugiau argument? nebeprireik?, tad Izabel? išbu?iavo t?vus, atsisveikino su artimaisiais, paskutin? kart? met? žvilgsn? ? šviežiai supilt? kap? ir spar?iu žingsniu leidosi asfaltuotu keliuku iš?jimo link.

Knygos

Su Liudu jie dirbo viename skyriuje. Iš pirmo žvilgsnio jis buvo rimtas ir tylenis, o iš antro – linksmas ir net šnekus. Bet kalb?davo tik tada, kai tur?davo k? pasakyti, ir šis jo bruožas neapsakomai žav?jo Izabel? (mat ji pati nuolat grauž?si, kad kalba per daug). Nors gyveno vienas, bet tur?jo didel? but? viename iš atokesni?

Kauno mikrorajon? ir važin?jo dideliu automobiliu, beveik autobusu – septynvie?iu „Renault Espace“. Ši gigantomanija, Izabel?s manymu, gal?jo reikšti tik viena: Liudo planuose – santuoka, didel? šeima, kassavaitiniai apsipirkimai dideliame prekybos centre, iškylos gamtoje su šeimos augintiniu ir taip toliau. Už tai ji kartais švelniai truktel?davo j? per dant?.

D?l knyg? Izabel? paskambino Liudui vakar vakare.

– Alio.

– Labas! Kur esi? K? veiki? Kaip sekasi?

– Labas. Užuojauta tau.

– A?i?, Liudai. Kur esi?

– Einu namo. Iš ka?ialk?s. Nusibaudžiau šiandien kaip reikiant. Pavargau.

– Vadinasi, rytoj gali padaryti pertrauk? ir tuo pa?iu užsidirbti karmos tašk?, – pasinaudojo proga Izabel? ir, nelaukusi atsakymo, greitakalbe ?m? aiškinti situacij?: – Matai, aš paveld?jau senelio bibliotek?. Gali patikt? Ten kr?vos knyg?, o svarbiausia – visi „Dr?si?j? keliai“ ir „Zenitas“! Noriu rytoj visk? parsivežti. Bijau, kad paskui neprisiruošiu. Pats žinai, kaip mes gyvenam: kelion? – darbas, darbas – kelion?. Kai gr?žtam namo, liežuvius iškor?, nesinori nuo sofos nulipti...

– Tai palauk, koks b?t? prašymas?

Izabel? šyptel?jo. Taip visada nutinka, kai ji užver?ia Liud? informacija. Ji išskiemeno, žinodama, kad Liudas d?l to nesupyks:

– Ar gali rytoj pasiimti mane iš Klaip?dos su visomis mano knygomis?

– Kiek j? ten turi?

– Hm... Neskai?iavau kiek. Pilna tarybini? laik? sekcija su antresol?mis. Iš keturi? dali?. Manau, tavo seneliai irgi toki? turi.

Izabel? prikando l?p?, leisdama Liudui ?vertinti situacij?.

– Išimsiu galines ir vidurines s?dynes. Bet iki viršaus nekrausim. Noriu matyti per galinio vaizdo veidrod?l?, kas darosi kelyje. Be to, gali b?ti nesaugu, jei teks staigiai stabdyti. Tinka?

– Tai aišku, tinka! Pirmiausia vis tiek sukrausim tai, kas svarbiausia, – pritar? Izabel?, karštai links?dama, nors Liudas to ir nemat?.

Po to jie sutar?, kada ir kur Liudas atvažiuos.

Pilis

Nepra?jus n? trims valandoms po to, kai Izabel? uždar? paskui save kapini? vartelius, pilnas knyg? „Renault Grand Espace“ pajud?jo Kauno link. Izabel? gurkšnojo Liudo paruošt? žoleli? arbat? iš termosu. Paprastai ilgose kelion?se ji gerdavo tik degalin?je pirkt? kav?. Ir šis kartas neb?t? išskirtinis, jei ne Liudas: jis timptel?jo Izabel? už alk?n?s, kai ji jau buvo belipanti iš automobilio su pinigine rankoje, ir žvilgsniu parod? termos?. „Oi, koks praktiškas“, – mintyse sugriež? dantimis Izabel?, o garsiai pasak?:

– Vis tiek lipu. Sumok?siu už benzin?.

– Neprad?k, gerai?

– Taigi ji daug srebria – trilitr?! – nenusileido Izabel?.

– Iškepsi obuoli? pyrag? ir b?sim atsiskait?, – nusišypsojo Liudas ir prisimerk?, ži?r?damas jai ? akis.

Akimirk? kit? Izabel? neteko žado. Ne d?l to, kad toks užmokestis jai pasirod? netik?tas. Sutriko, nes pirm? kart?, j? žvilgsniams susitikus, ji pasteb?jo, kokios gražios jo akys. Žalios spalvos, kiek šviesesn?s aplink vyzd?, o rainel?s pakraš?iuose – lazdyno riešut? rudumo.

– Nesvaik, Liudai, nekepsiu tikrai, – pareišk? atsitok?jusi. – Savo pal?p?je net padorios orkait?s neturiu. Kaip manai, per kiek laiko manišk? ?kaista iki 170 laipsni??

– Per por? dien?. Mažiausiai... Bet tu k? nors sugalvosi, aš tavim tikiu, – mirktel?jo dar kart? ir trinktel?jo automobilio dureles.

Išvažiav? iš degalin?s, prie šios temos negr?žo. Kur? laik? važiavo tyl?dami, net radij? Liudas buvo išjung?s. Izabel? m?gavosi arbata ir begaliniu jaukumo jausmu, kur? stiprino šlapdriba už lango. Galvojo apie namus, kaip išsities ant sofos su vilnoniu apklotu.

– Kaip tavo pilis? – ?mai paklaus? Liudas.

Pilis, apie kuri? jis kalb?jo, toli gražu nebuvo Izabel?s nuosavyb?, ir stov?jo ji ne Lietuvoj, o už keli? t?kstan?i? kilometr? nuo jos, bet Liudas s?moningai praleido žod? „svajoni?“.

Apie ši? pil? ir tai, kad ji parduodama, Izabel? sužinojo naršydama Pranc?zijos nekilnojamojo turto skelbim? portale, ? kur? retkar?iais užsukdavo paganyti aki?. Mat pastaruoju metu jai vis dažniau tekdavo lankytis Pranc?zijoje darbo reikalais. Kadangi buvo ?simyl?jusi ši? šal? nuo vaikyst?s, vos tik prad?jo pažint? su pranc?z? literat?ra, ji vis dr?siaus svajojo ten apsigyventi.

Tik ne pilyje, žinoma. Juk jos kainuoja beprotiškus pinigus, o ir k? gi Izabel? veikt? su dvidešimt penkiais miegamaisiais (mažiausiai) bei akimis neapr?piamu parku?

Bet štai vien? dien? jos žvilgsn? patrauk? skelbimas su tokia antrašte: „Charming Chateau in Limousin with 7 Bedrooms“¹. Valdos kaina, nors ir apvali, Izabelei pasirod? ?kandama, o skelbime prisegtas nuotrauk? albumas su žavingais nedidel?s pilait?s, ?sik?rusios jaukaus viduramži? miestelio kaimynyst?je, vaizdais visiškai apsuko galv?. Ji išsisaugojo šio skelbimo adres? ir kone kasdien ?m? tikrinti, ar pilis dar neparduota. Pati kol kas negal?jo jos nusipirkti, bet buvo tvirtai pasiryžusi susitaupyti pradiniam ?našui, tod?l tik sek? naujienas ir, sukryžiuvusi pirštus, monijo, kad jos svajoni? pilimi daugiau niekas nesusidom?t?. Ir tie monai, regis, veik?! Iš pradži? b?go dienos, paskui m?nesiai, o skelbimas apie Limuzene parduodam? pil? „kab?jo“ kaip „kab?j?s“. Su kiekviena diena stipr?jo ir Izabel?s užsidegimas j? tur?ti. Ji net pati nepasteb?jo, kaip Šerono pil?² – mat toks buvo šios pilies pavadinimas – ?m? vadinti savo pilimi, tarsi ši jau b?t? jos nuosavyb?. Nors iš pradži? Liud? tai erzino, mat jis buvo link?s ?vardinti daiktus savais vardais, ilgainiui jis ir pats ?m? taip sakyti.

– Mano pilis, – kaip visada pabr?ždama žod? „mano“ atsak? jam Izabel?, – vis dar vietoje ir vis dar neparduota.

– Tai kada pirksi?

Izabelei pasirod?, kad jis j? truput? erzina: kiek gi galima to paties klausin?ti? Matyt, vis d?lto netiki, kad jos svajon? gali išsipildyti.

– Gi žinai, – atsak? ji kiek nekantriai, – kai tik susitaupysiu pradiniam ?našui nuo penki? šimt? penkiasdešimties t?kstan?i?.

Liudas palingavo galv?.

– Vis tik tu – nepataisoma optimist?, – ištar?, ži?r?damas ? keli?.

– O tu – beviltiškas pesimistas, – atšov? Izabel?.

– Aš – realistas, Izabele, – nusišypsojo Liudas. – Kiek tau dar tr?ksta?

Izabel? nor?jo atsakyti, kad nedaug, bet tai b?t? netiesa. Pilies tur?jo neparduoti dar kelet? met?, kad ji sp?t? susitaupyti tiek, kiek reikia. Tikrai optimist?. Ir taip jau nelinksma po senelio laidotuvi? Izabel?, suspaudusi l?pas, dar labiau paniuro.

Nesulauk?s atsakymo, Liudas trumpam ? j? žvilgtel?jo ir be žodži? visk? suprato.

– Tai bent jau loterijos biliet? nusipirk, – ramiai pasak?.

– Vis tiek nelaim?siu.

– Jei nenusipirksi, optimiste, tikrai nelaim?si.

To užteko, kad Izabel? v?l nusišypsot?.

Vis d?lto daugiau kalb?tis šia tema su Liudu nebenor?jo, tod?l ?m? jam pasakoti apie savo art?jan?i? komandiruot? ? Lion?. Kelion? buvo suplanuota kit? savait?, prieš pat Kal?das.

Pal?p?je

Susirangiusi po šiltu dryžuotu apklotu ant sofos, Izabel? klaus?si Henri Salvadoro dainos „Jardin d’hiver³“. M?gavosi, kad šiandien (kad ir kiek mažai tos šiandienos beliko) jau nebereiks kelti kojos iš nam?. ? joki? šlapdrib?, kuri, rodos, atsek? j? iš pa?ios Klaip?dos. Buvo neapsakomai jauku, net paširdžius kuteno.

Pasieniuose ant grind? tvarkingai viena ant kitos sud?tos gul?jo parsivežtos knygos. Izabel? neju?ia nusišypsojo prisiminusi, kaip pla?iapetis Liudas kopia siaurais laiptukais ? jos tvirtov? su dviem „Maxima“ maišais, pilnais knyg?. „Dabar supranti, kod?l aš nekepu pyrag??“ – paklaus? ji, rakindama mažas pal?p?s dureles, ir jie abu nusijuok?.

Bet pyrag? Liudui iškepti prival?jo. Iš naujo paleidusi t? pa?i? dain?, Izabel? išsities? ant sofos visu ?giu, pad?jo galv? ant pagalv?l?s, kuri deng? porank?, ir ?m? planuoti. „Rytoj – šeštadienis, – m?st? ji. – Taigi kepti pyrag? dar anksti, juk nešiu j? Liudui ? darb?, ne ? namus.“ Vadinasi, rytoj – dar ramyb?, o sekmadien? ji nusipirks milt?, obuoli?, kiaušini? ir cinamono bei vanilinio cukraus (b?tinai!) ir su viskuo kelias pas Lin?.

Su Lina jos bi?iuliavosi nuo mokyklos laik? ir atrod? tokios neišskiriamos, kad bendr? draug? rate j? niekas kitaip ir nevadino, tik Izabelina. Paskutiniu metu jos matydavosi re?iau, bet j? draugyst? vis dar pateisino t? vard?. Net po m?nesio susib?gusios valandžiukei kavos prieš kit? Izabel?s skryd?, jos negaišdavo laiko kalb?damos apie or? ir seser? vaikus. Lina buvo laiba ilgaplauk? (iš t?, kurios kerpasi tik kart? per metus, dažniausiai pavasar?), amžiais susisupusi ? didel? jauk? megztin?. Jos žvilgsnis buvo dr?sus, o šypsena atvira. Izabel? j? labai myl?jo.

Sieninis laikrodis jau pranašavo vidurnaktį, bet miegas Izabelės dar ne?m?. Ji nu?jo ? virtuv? ir, užkaitusi dujin? virykl?, pastat? ant jos virdul?. Pasidarys melis? arbatos, paskaitys lovoje ir kaipmat užmigs. Visada taip darydavo. Knygos j? veiktavo kaip migdomieji. Skaitymas tarsi užli?liudavo, priversdamas užmiršti visk?, kas trukdo ramiam miegui, ir tarsi up? pamaž?le nuplukdydavo ? kit? krant?.

Tik k? skaityti? Ši?nakt jai nor?josi nostalgijos nuotaikos, saldaus kart?lio, menant pra?jusias dienas, dešimtme?i? patikrintos draugyst?s ir kilni? širdži?. Keturi? kilni? širdži?. Nesulaukusi, kol užvirs vanduo, ji sugr?žo ? svetain?, kur pasieniuose gul?jo senelio knygos, ir ?m? ieškoti. Neilgai trukus rankose laik? roman? „Po dvidešimties met?“.

Laukdama, kol sušvilps virdulys, pris?do ?ia pat ant grind? ir atvert? knyg?. Kaip ir daugelis retai skaitom? leidini?, atversta ties viduriu (kaip tik ten tur?jo b?ti skyrius „Karališkoji aikšt?“), knyga ?m? ir užsivert?. Tik viršelis su priešlapiu liko atverstas. Priešlapyje, už polietileninio knygos aplanko, sl?p?si keli dviej? šimt? eur? banknotai.

„Oho, reik?t? visas patikrinti“, – paman? Izabel? ir pa?m? kit? knyg?. Mat visos jos buvo panašiai aplenkotos (tuos aplankus jie su seneliu patys pagamino, kai Izabel? dar buvo mokinuk?). Ir visose knygoje ji rado pinig?. Smilkiniai tvink?iojo, širdis dauž?si kaip paš?lusi.

Virdulys jau seniausiai švilp?, bet ji negird?jo. Pasirodo, senelis paliko jai žymiai daugiau, nei atrod? iš pirmo žvilgsnio. Ir tai dar ne viskas: kartu su banknotais vienoje knygoje buvo pasl?pta iškarpa iš matematikos s?siuvinio, ant kurios senelio ranka žaliu rašalu buvo išrašyta sentencija: „Nepamiršk, kad gyvenimi tik kart?.“

V?lyvi pusry?iai

Sekmadienio ryte Izabel? vis dar jaut?si keistai, nors jau buvo bepradedanti susitaikyti su, kaip ji pati ?vardijo, turtingosios paveld?tojos pad?timi.

Kaip ir dera laisvadien?, ji nubudo gerokai po dešimtos. Pas Lin? tur?jo b?ti apie pirm? po piet?, tad nieko nelaukusi puol? ruoštis. Pusry?iauti namie neketino, tik išg?r? stiklin? vandens su citrina. Kav? ir užkand? prie kavos atid?jo v?lesniam laikui – pasiims degalin?je mok?dama už kur?.

Po to užsivilk? šilt? megztin?, ?sliuog? ? džinsus, viršugalvyje sumazg? netvarking? kuodel? (juk keps pyrag?!), užsimet? dirbtinio kailio paltuk?, paskubomis užsivyniojo marg? šalik?, ?šoko ? kaln? batus ir užrakinusi duris skubiai nudard?jo laiptais žemyn. Stabtel?jo prie lauko dur? ir kamštin?je skelbim? lentoje iš spalvot? smeigtuk? sud?liojo šypsen?.

Neilgai trukus, apsikrovusi pirkiniais, jau stov?jo prie Linos dur? ir nekantraudama spaud? skambut?. Vos prav?rusi duris, Lina vietoj „labas“ išr?ž?:

– Jeigu šitaip švaistysi pinigus, saule, greit s?d?si prie suskilusios geldos!

Mat Izabel? laik? pad?kliuk? su dviem vienkartiniais kavos puodeliais, be to, Lina jau žinojo apie palikim?. Eidama vidun, Izabel? atsak?:

– Grei?iau leisk man visk? pasid?ti ir tave apkabinti.

– Žinoma! Bet kod?l tu išlaidauji? Lyg namie netur??iau kavos!

– Oi, Lina, – atlaidžiai atsiduso Izabel?, statydama pad?kliuk? su kava ant virtuvinio stalo ir numesdama maiš? su pirkiniais ? virtuv?s kamp?, – neb?k tu kaip Liudas.

– O k? Liudas? Turi rimt? ketinim?? – nusijuok? Lina, ir jos apsikabinusios pasibu?iavo ? abu skruostus.

Rausdamasi savo maiše, Izabel? paskubomis atsak?:

– Baik tu, nemanau. Mes tiesiog gerai sutariam.

– Arba tu labai naivi, mieloji, arba mes gyvename skirtinguose pasauliuose, – nusišypsojo Lina, pasitaisydama apvalius akinukus, kurie labai tiko prie jos pailgo veido, ir d?st? toliau: – O pasaulyje, kuriame gyvenu aš, joks bi?as, met?s darbus vidury dienos, nesitrenks ? kit? Lietuvos gal? parsivežti bendradarb?s, su kuria tiesiog gerai sutaria, – paskutinius žodžius ji itin pabr?ž?.

Su šiais žodžiais Izabel? atsities? nuo pirkinio maišo ir iš ties? pasijuto naivi. Ir kaip ji anks?iau nesusivok?? Dar tas pyragas... Per kelias sekundes, kol šitaip m?st?, jos skruostai paraudo, pulsas padažn?jo. Lina reikšmingai nusišypsojo ir ?m? ni?niuoti Mendelsono marš?.

– Linaaaa! Baik! – sušuko Izabel? ir švystel?jo ? Lin? popierin? maišel? su dar šiltais kruasanais. – Mes juk pasižad?jom – daugiau joki? roman? su bendradarbiais, – griežtai pasak? ir jau švelniau prid?r?: – Geriau užk?skim. Aš dar be pusry?i?.

– Paži?r?sim, – sumurm?jo Lina, prapl?šdama maišel?, ir nebuvo aišku, apie k? ji kalba: kruasanus ar romanus su bendradarbiais. Vien? kruasan? pasi?m? sau, kit? išties? draugei.

Abi atsikando po k?snel? ir gurkstel?jo kavos, kuri buvo vis dar karšta ir skani. Po šios trumpos pauz?s Izabel? kalb?jo toliau:

– Lina, darling, nieko tu nepamatysi. Garantuoju, nes kaip niekad žinau, k? sakau: aš noriu pab?ti viena, pasim?gauti vienatve. K? tik vos ne vos atsigavau po to, kai Gedas mane paliko. Pati žinai, kaip jau?iausi, – prad?jusi ramiai, Izabel? ?m? karš?iuotis. – Lyg suspardyta... Lyg jis b?t? išpl?š?s mano šird?, numet?s ? žvyr? ir gerokai patreps?j?s ant jos, o po to be gailės?io sukiš?s atgal ir paleid?s su neužsi?ta žaizda.

– Dramatizuoji, Izabele, dra-ma-ti-zuo-ji, – konstatavo Lina. – Kaip visada.

– Tai aišku, – aprimo ši ir net šyptel?jo.

Lina niekada nepalaikydavo Izabel?s, kai ši puldavo ? nevilt? ar imdavo sav?s gail?tis. Blaiviomis pastabomis tarsi kirviu nukirsdavo visas aimanas. Ji dar kart? pasitais? akinukus ir raiškiai išd?st?, k? galvoja:

– Vis? pirma, užmušk neprisimenu to m?s? pažado nesusid?ti su bendradarbiais. Gal tuo metu buvau padauginusi Chardonnay? – Lina truktel?jo pe?iais, kilstel?jo antakius ir žaismingai nusišypsojo. – Vis? antra, šis pažadas yra labai kvailas ir neperspektyvus. Sakyk, brangioji, kur, jei ne darbe, praleidi daugiausiai laiko? Kur, jei ne darbe, susipaž?sti su naujais žmon?mis? Na, panašaus amžiaus, pad?ties ir išsilavinimo... Vis? tre?ia, jei nepasisek? vien? kart?, tai jokių b?du nereiškia, kad ir kitas kartas bus sumautas. Ir be to, saule, atsiprašau, kad turiu tai priminti: tau jau nebe dvidešimt.

– Ir tai reiškia, kad turiu ž?tb?t susirasti vyr??! – v?l ?sipliesk? Izabel?.

– Ne, – nusijuok? Lina, – jis pats tave susirado.

– Gaila, nebeliko kruasan?, nes ir v?l ? tave paleis?iau!

– O aš ir v?l pasaky?iau t? pat?, – ramiai, su šypsena atsak? Lina.

Kavos puodeliai jau buvo ištuštę, tad Lina paėmė juos nuo stalo ir išmetė į šiukšliadėžę po kriaukle. Tada priėjo prie Izabelės, kuri liko sėdėti, ir apkabino ją iš nugaros.

– Keistas tu padaras, Izabele, – pasakė glostydamą jos pečius. – Atsisakai laimės, kuri gyvenimas tau siūlo ant sidabrinės lėkštutės.

Ji dar būtų kalbėjusi, bet Izabelė ją nutraukė:

– Gerai, kad tai būtų sidabrinė lėkštutė.

Tardama šiuos žodžius, Izabelė žiūrėjo į ją didelėmis rimtomis akimis, ir Lina suprato, kad ši tema išsemta iki dugno.

Pyragas

Lina išmė iš spintelės dvi prijuostes: vieną – sau, kitą – Izabelei (ši pagalvojo, kad ir jai reiktų turėti dvi, jei kartais Lina užsuktų pagelbėti virtuvėje). Izabelė sudėjo ant stalo produktus ir ištiesė Linai telefoną, kurio ekrane švietė obuolių pyrago receptas.

– Gut, – pasakė Lina, tada susirišo plaukus, ir jos ėmėsi darbo.

Lina ėmėsi plakti kiaušinius su cukrumi, kol Izabelė lupo ir skiltelėmis pjaustė obuolius. Plakiklio keliamas triukšmas privertė padaryti trumpą pauzę prieš pereinant nuo vienos pokalbio temos prie kitos. Baigusi plakti, Lina nuoširdžiai nusijuokė, žiūrėdama į Izabelę pro tešla aptaškytus akinių stiklus:

– Dar nemačiau, brangioji, kad kas taip svajingai luptų obuolius! Kur skraidai?

Izabelė pakėlė akis į Liną, bet buvo aišku, kad jos nemato. Žvelgė kiaurai, matydama tolimus horizontus. Lėtai barstydamą obuolių skilteles cinamonu, ji ėmė pasakoti. Kalbėjo nesustodama, nelaukdama Linos komentarų, tolygiu svajingu balsu, lyg sektų pasakė.

Ta pasaka buvo apie pilį.

Pilį, apsuptą parko, kuriame augo šimtamečiai kaštonai. Pilį, apaugusią vijokliais ir gebenėmis, apsodintą rožių krūmais. Pilį, kuri vedė skaldą išpiltas takelis, iš abiejų pusių lyg sargyba apsodintas violetiniais levandų kupstais. Pilį, kurios vidiniame kieme tryško fontanas su delfino skulptūra. Pilį dideliais langais ir dvivertėmis durimis. Pilį su vijais žuoliniais laiptais ir rausvojo marmuro židiniiais. Pilį su karvelide, sodininko nameliu ir medinėmis daržovių lysvėmis šalia.

Lina ši pasaką jau buvo girdėjusi ne vieną kartą, tik ja niekad per daug netikėjo. Žinojo, kad tai ir liks draugės svajone, savotišku žaidimu, pabėgimo nuo gyvenimo rutinos vieta. Bet šiandien viskas buvo kitaip, mat paveldėjusi nemenką pinigų sumą Izabelė jau turėjo tiek, kiek reikia pradiniam našui. Tad Lina su nerimo raukšlele kaktų ėmė klausinti:

– Primink, saule, kur ta tavo pilis.

– Limuzene, Prancūzijoje.

Lina gana gerai išmanė geografiją ir be interneto, tad pliaukštelėjo delnu sau per kaktą:

– Pažioj Prancūzijos šiknoj! Nei prie vienos jųros, nei prie kitos.

– Bet užtat kaip skamba, – užsisvajojusi atsak? Izabel? ir l?tai ištar?: – Li-mu-ze-nas.

Vis d?lto matydama, kad Linos toks argumentas ne?tikino, ji prid?r?:

– Be to, ne tokioj jau ir šiknoj: iki artimiausio miestelio – jis vadinasi Le Dorat – tik trys kilometrai, o iki Limožo tarptautinio oro uosto – tik keturiasdešimt devyni. „Google maps“ ?vertino, kad iki jo nuvažiuo?iau per keturiasdešimt penkias minutes.

– Jis dar tav?s nepaž?sta ir per gerai vertina, – Lina pamerk? Izabelei ak?, ir abi suprunkšt?.

Po to Lina lengviau atsiduso ir sub?r? ? ruošiam? tešl? miltus, drusk? bei kepimo miltelius. V?l visk? suplak? ir galiausiai sumaiš? su Izabel?s paruoštais obuoliais. Tada pašov? ? orkait?.

– Beliko nesudeginti, – pasteb?jo Izabel?, kai Lina uždar? orkait?s dureles.

Jos liko s?d?ti virtuv?je, nes ?ia buvo jaukiausia (visi Linos sve?iai, ?skaitant Izabel?, taip sakydavo ir net kojios nekeldavo ? svetain?).

– Nuvažiuosiu ten kit? savait?, – siurb?iodama arbat? prašneko Izabel?. – Gi b?siu Pranc?zijoje, o Lionas juk visai netoli! – ir sulaukusi, kol Lina šyptel?jusi linktel?s, kalb?jo toliau: – Vakar susitariau su nekilnojamojo turto agentu, tokiu Žanu Klodu Ruseliu (gražiai skamba, ar ne?), kit? šeštadien? ten susitikti. O pati nuvažiuosiu viena diena anks?iau, mat noriu ilgiau ten pab?ti, ?sitikinti, kad tai n?ra tik kvaila mano užgaida: pasivaikš?iosiu, apsižvalgysiu be jokio agento, pakalbinsiu sodinink?, susipažinsiu su pilies vaiduokliais – net neabejoju, kad j? ten knibžd?te knibžda... Jau ir kambar? rezervavau, mat dabar ten viešbutis.

Išklausiusi greitakalb?s, Lina kur? laik? tyl?jo. Paskui, m?sliai žvelgdama Izabelei ? akis, paklaus?:

– Nebijai nužudyti svajon?s?

– Oi, ne, brangioji! Juk gyvenu tik kart?, – užtikrintai atsiliep? Izabel?.

T? nakt? ji pasiliko pas Lin?. Pyragas nesudeg?. Vakar?jant Lina atidar? butel? Chardonnay, paleido groti „Aerosmitus“, ir jos abi, kaip visados tokiais atvejais, akimirksniu pavirto (teisingiau b?t? pasakyti „atvirto“) ? dvi paš?lusias paaugles, kurios šoka vonioje prieš veidrod? ir dainuoja ? dezodorant? flakonus, ?sivaizduodamos, jog tai mikrofonai.

Kai pavargusios ir gerokai ?kaušusios sugriuvo ant sofos, Lina nusprend? v?l paerzinti draug?:

– O gal tu vis d?lto kraustykis pas Liud? ir pad?k jam išsimok?ti paskol? už but??

– Pati ir kraustykis, – nekantriai atsak? Izabel? ir jos abi sukrizeno, kaip mokyklos laikais.

Loterijos bilietas

– Kas mane užstat?? – pirmadienio ryte ži?r?dama pro lang? ? Linos kiem? paklaus? Izabel?.

Lina nežinojo, ir kadangi to automobilio savininkas vis nesirod?, o laikas spaud?, jai pa?iai teko pristatyti Izabel? su visu obuoli? pyragu ? darb?.

O pyragas tikrai buvo vyk?s – visi j? gyr?, mat Liudas mielai juo dalinosi. Vieni, žinoma, buvo nusteb?, kad Izabel? apskritai gamina (juk jos orkait? nekaista!), kiti laid? užuominas, kad jie su Liudu pora (ir Liudas

neskub?jo to paneigti). Šios kalbos dar labiau ?sisiaut?jo po to, kai Liudas, visiems girdint, pasisi?l? j? pav?ž?ti iki Linos nam?.

Darbo pabaigoje visi išg?r? po šlakel? gerai išlaikyto škotiško viskio. B?sim? šven?i? proga. Mat perži?r?jus kelioni? grafikus paaišk?jo, jog tai paskutin? j? kartu praleista diena prieš Kal?das.

Buvo jau po septyni?, kai jie su Liudu sus?do ? jo „Renault Espace“. „Kažkoks deja vu⁴“, – paman? Izabel?. Ji buvo truput? ?sitempusi. Tarsi užsikirtusi plokštel? jos galvoje skamb?jo vakarykš?iai Linos žodžiai: „Keistas tu padaras, Izabele, atsisakai laim?s, kuri? gyvenimas tau si?lo ant sidabrin?s l?kštut?s.“

Važiuojant centre gatve, pro automobilio langus vidun brov?si ryškios kal?dini? reklam? šviesos. Izabel? gerokai susierzino, pagavusi save, kad nuli?do. Noras b?ti romantiška vieniše, artinantis švent?ms, kažkur išgaravo. Saldus vienatv?s skonis staiga apkarto. Svarst?, ar tik nereikt? paskambinti t?vams...

Prie Linos nam? Liudas sustabd? automobil?. Izabel? siektel?jo dur? rankenos, ruošdamasi išlipti.

– Palauk truput?, – pasak? Liudas, tada iš vidin?s puspal?io kišen?s ištrauk? nedidel? popieriaus lapel? ir išties? Izabelei. – ?ia loterijos bilietas. Pati juk nenusipirksi, – šyptel?jo.

Tada pasilenk? prie jos veido. Izabel? pajuto jo skruost? šalia savojo: trij? dien? barzdos šereliai pakuteno jai od?. Ji suvirp?jo lyg persijungdama ? kit? režim?. Liudas jau nor?jo atsitraukti, neaiškiai sumurm?j?s „graži? tau šven?i?“, bet Izabel? j? sulaik?, rankomis apkabindama jo kakl?. Gerai nesuvok?, k? daro, negalvojo apie pasekmes. Lyg išorin?s j?gos priversti, jos pirštai susikryžiavo surakindami Liud? ir j? pa?i? neišvengiamoje pad?tyje. Akimirk? žibinto šviesioje, kuri krito pro keleivio dureli? lang?, ji ži?r?jo jam ? veid?, mat? klausiant? jo žvilgsn?, bet nieko neaiškino, tik sušnibžd?jo: „A?i?“, ?temp? kakl?, siekdama Liudo veido, ir l?pomis prisispaud? prie jo burnos.

Liudas atsiliep? ? jos bu?in?, ir abu pasidav? instinktui. Lyg peralk?, gosliai bu?iavosi ir glamon?jo vienas kit?. Kelias akimirkas k?nai vald? j? sielas, o sielos apmir?, pamiršusios gyvenime visk?, net savo vard?.

– Galim važiuoti pas mane, – trumpam atšlij?s pasi?l? Liudas. – Arba pas tave. Kaip tik nori.

To užteko, kad Izabel? atsipeikt?. Ji atitrauk? nuo Liudo rankas ir vis dar giliai kv?puodama ?m? lyginti išsitaršiusius savo plaukus. Pagaliau išdr?so pažvelgti jam ? akis ir sušnabžd?jo:

– Liudai, prašau, atleisk man... Nesuprantu, kod?l taip padariau...

– Ir aš nesuprantu. Elgeisi vienareikšmiškai. Aš tarp eilu?i? neskaitau, – iš balso gal?jai spr?sti, kad Liudas kiek nusivyl?s ir pyktel?j?s, bet gana ramus.

– Atleisk, tikrai. Pasidaviau impulsui, kažkokiai iliuzijai... Jei tik gal??iau gr?žinti laik?...

– Man patiko, gali ir negr?žinti. Ir daugiau neatsiprašin?k, išgyvensiu: turiu abi kojas ir rankas. N?ra ko gail?ti.

Izabel? karštai palinks?jo ir jau nor?jo lipti, bet susilaik?, pama?iusi, kad Liudas prav?r? l?pas, lyg nor?damas kažk? pasakyti. Jis giliai ?kv?p?. Buvo aišku, kad dvejoja prieš kalb?damas. Pagaliau ryžosi:

– Tu man labai patinki, Izabele. Keistas esi padaras, bet patinki. Negaliu pasakyti, kad esu tave beprotiškai ?simyl?j?s, bet jau?iu, kad esi tas žmogus, su kuriuo gal??iau praleisti vis? gyvenim?.

Jis išties? rank? ir dr?siai visu delnu paliet? Izabel?s skruosto link?, nykš?iu paglost? iškilum? virš jo. Izabelei dingtel?jo, kad jos skruostas telpa Liudo delne taip, lyg šios j? k?n? dalys b?t? tos pa?ios d?lion?s dalel?s. Ji nusišypsojo ir užsimerk?, burnoje v?l pajuto sald? iliuzijos skon?. Bet tik akimirk?. Juk ji gyvena tik vien? kart?. Ar nor?t? j? praleisti su Liudu? Ne.

Palaukusi, kol Liudas nuleis rank?, ji išlipo ir pers?do ? savo „Peugeot 207“. „Štai jau antras žmogus per dvi dienas pavadino mane keistu padaru“, – likusi viena pagalvojo Izabel?. Tada paspaud? akseleratori? ir nur?ko ? savo pal?p?.

Liudas irgi sugr?žo namo. Išjung?s degim?, apsidair?, kaip buvo ?prat?s, patikrinti, ar viskas savo vietose. Keleivio pus?je ant grind? m?t?si baltas popieriaus lapelis. Liudas ji pak?l? ir pamat?s, kas tai, nor?jo suglamžyti. Bet susilaik?. Užsimerk?s iškv?p? kart?l? ir ?sid?jo loterijos biliet? atgal ? vidin? puspal?io kišen?.

Lionas

Izabel? m?go keliauti. Traukini? ir autobus? stotys bei oro uostai jai k?l? nenusakom? ir niekam neprilygstant? laisv?s poj?t?. L?ktuvo ratams atsipl?šus nuo pakilimo tako, ji kaskart atsisveikindavo su pra?jusių gyvenimo etapu, atkabindama nereikaling? min?i? ir patir?i? balast? nuo savo esyb?s tarsi nebenaudojamus daiktus.

B?tent tam ji išnaudojo kelion? ? Lion?. L?ktuve daug miegojo, o tuo metu prisiminimai apie Liud? grimzdo ? giliausi? užmaršt?.

Trys dienos Lione, kur Izabel? ved? mokymus, kaip naudotis ?mon?s, kuri? ji atstovavo, sukurta programine ?ranga, prab?go ne?tik?tinai greitai. Nors anks?iau per mokymus Izabel? b?davo kaip reikiant ?sitempusi, š? kart? ji jaut?si sveikai atsipalaidavusi. Net pajuokauti svetima kalba jai sek?si. Š? pokyt? ji sau aiškino tuo, kad pagaliau pati visk? moka taip puikiai, kad mokyt? kitus, ir technin? angl? kalb? jau buvo gerai ?valdžiusi – mintis reikšdavo neužsikirdama, neversdama iš lietuvi?. Ta?iau tikroji priežastis buvo visai kita: š? kart? jai tiesiog ner?p?jo kuo geriau pasirodyti. Izabel? lauk? penktadienio, darbo pabaigos, kad gal?t? l?kti ? savo pil?.

Vakarais, užuot s?d?jusi ankštame viešbu?io kambar?lyje su nešiojamuoju kompiuteriu ant keli?, repetuodama rytojaus temas, ji eidavo pasivaikš?ioti ? miesto centr?. „Starbucks“ kavin?je pasiimdavo chai latte su aštriais prieskoniais, kad b?t? šil?iau (gražusis juodas paltas net ir ?ia, Lione, ne itin šild?), ir žingsniuodavo Respublikos gatve po pusnuogiais platanais, smalsiai nužvelgdama penkiaaukš?i? nam? fasadus abipus gatv?s. Po to traukdavo up?s link ir vaikštin?davo pakrante. Kelis kartus pa?j?jo Lafajeto tiltu ? kit? krant?. Miesto švies? atspindžiai Ronos vandenyse gniauž? jai kvap?, o tekantis vanduo ramino svajoni? ?audrint? siel?. Prieš užmigdama, mintimis keliaudavo „Google Maps“ parinktu maršrutu iki Château du Chiron, pralenkdama avi? bandomis nus?tus žalius sl?nius, miškais apaugusias kalvas ir mažus miestelius su žydr? dang? r?žian?iais bažny?i? bokštais.

Paskutin? dien? mokymai truko iki piet? (juk ?ia Pranc?zija, profs?jung? šalis!). Viešbutyje ji greitai persireng? ir susikrov? daiktus. Tada nusigavo iki „Hertz“ pasiimti automobilio ir netrukus atsisveikino su Lionu.

? Šerono pilies automobili? stov?jimo aikštel? ?važiavo dar prieš šešias. Jau buvo prad?j? temti.

Nusivylimas

Izabel? atidar? bagažin?, nor?dama išimti lagamin?. Dar kelios minut?s, ir ji ?žengs ? pilies kiem?!

– Priviet⁵.

„Ir v?l rusiškai...“ – jos akyse plykstel?jo du maži žaibai. Bet tik akimirka. Juk realaus pagrindo pykti nebuvo. Kur benuvažiuodavo, j? visuomet palaikydavo viešnia iš Ryt? Europos. Švies?s plaukai, šviesi oda, strazdan?l?s ant nosies (nors žiem? susitraukusios iki minimumo, bet vis tiek aiškiai matomos), pilkai žalios akys, apranga... Ne, tik ne apranga. Bet kas, tik ne apranga, j? išdav?! Mat ji greitai perprato ir per?m? vietini? moter? garderobo taisykles: paprastas kirpimas, juoda spalva, keli drabuži? sluoksniai ir b?tinai aksesuaras (dažniausiai šalik?lis arba smulkus pakabutis). Ji perbrauk? savo plauk? j?r?, tarsi paleisdama susierzinim?, ?kv?p? ir pak?l? galv? atsakyti ? pasveikinim?.

– Oh excusez-moi⁶, – žodžius tar? taip, lyg laikyt? tarp l?p? nedidel? vamzdel?, su perd?tu manieringumu, kaip buvo pratusi tokiais atvejais. – Je ne parle pas russe. Parlez vous anglais?⁷

Pora žydr? aki?, ? kurias ji ?smeig? savo žvilgsn?, išdav? ir nuostab?, ir susižav?jim?. J? savininkas n? kiek nesutrik?s pla?iai šypsojosi.

– Žiuljenas Diuranas, malonu susipažinti, – pri?jo artyn ir išties? Izabelei rank?. Kalb?jo angliškai, su švelniu akcentu (jo tartis buvo minkšta, kaip ir dera pranc?zui).

Izabel? skubiai nusival? sudr?kus? deln? ? palto audin? ir paspaud? Žiuljenui rank?.

– Izabel? Oginskait?, bet nesupyksiu, jei pavard?s neprisiminsite, – pasak? ji šypsodamasi ir prid?r?: – Enchante⁸.

– Matau, reik?s pagalbos. Lagamino ratukai ?ia nepad?s – takelis iki paradini? dur? išpiltas skalda.

– Žinau, – atsak? Izabel?, – aš ?ia ne pirm? kart?.

Taip, ?skaitant visus ?sivaizduotus ir virtualius apsilankymus, ji ?ia lank?si ne pirm? kart?. Ir galb?t savo nelaimėi. Nes tiek laiko galvoje puosel?tas vaizdinys neatitiko l?kes?i?. Eidama keliuku klaus? sav?s, kur violetin?s levandos, kur rož?s, kur ta žaluma aplink (jei ?ia b?t? buvusi Lina, ji atlaidžiai primint? draugei, kad dabar žiema, o žiem? net ir Pranc?zijoje g?l?s nežydi). Tiek kart? ?sivaizdavo, kad žingsniuos l?tai, kv?pdama g?li? aromato, o dabar skubinosi tarsi ?sipareigojusi, nes ?jo pirma to pranc?zo, kuris neš? jos lagamin?. Akys nesp?jo fiksuoti vaizd?, širdis nekalb?jo. Jai dingojosi, kad laikas b?ga grei?iau, nei ji ?stengia suvokti.

Viešbu?io registrator?, prisista?iusi Ana Luiza („Kažin, iš kurios karali? dinastijos?“ – pagalvojo Izabel?), maloniai šypsodamasi praneš?, kad šiandien ?ia uždaras kažkokios ?mon?s kal?dinis vakar?lis, tod?l vakarien? Izabelei atneš ? kambar?. Po to ji galinti eiti visur, tik ne ? pirmojo aukšto patalpas. Taigi vilties apži?r?ti vid? vienai, be agento, neliko. Žiuljenas buvo paslaugus iki galo ir užneš? jos lagamin? ?vijais ?žuoliniais laiptais ? antr?j? aukšt?, iki pat kambario. ?ia jie pasikeit? keliomis mandagumo fraz?mis ir atsiveikino.

Vis d?lto pradarius dviv?res kambario duris Izabelei suspurd?jo širdis: kambarys buvo nušviestas židinio liepsnos, jame buvo šilta ir jauku. Ji greit past?m? lagamin? po lova, drabužin?je pasikabino palt? ir nusiav? batus. Tada atsis?do ? kr?sl? šalia židinio ir užsik?l? kojas ant pufo. „Visai gut“, – nutar? pralinksm?jusi.

Viskis

Po so?ios vakarien?s – tradicin?s svog?n? sriubos su s?riu, bulvi? koše užkeptos sultingos jautienos ir, žinoma, vyno, Izabel? nutar? pasivaikš?ioti po park?. Medžiai buvo numet? lapus, žol? išdži?vusi, o fontanas

išjungtas. Vis dėlto pati pilis jai patiko. Ji prisėjo ant neveikiančio fontano atbrailos ir žiūrėdama lakonišką pastato fasadą prisiminė Linos žodžius (mat Lina buvo menotyroso magistrė ir dar architekto dukra): „Neoklasicistinio stiliaus, restauruota su pagarba to meto estetikai ir tradicijoms, gerai apgalvotas modernus naktinis apšvietimas padeda atsiskleisti pastato grožiui tamsiu paros metu.“

Nuo pilies sklido populiarusis džiazas, juokas ir pokalbių nuotrupos, kurių ji nei suprato, nei norėjo suprasti. Izabelė pasijuto lyg keistame spektaklyje, juolab kad simetriškas pilies fasadas iš tikrųjų priminė teatro sceną. Ji pasistatė palto apykaklę, susidėjo kojų ant kojos ir sunėrė rankas. Buvo šaltoka, ir ji refleksyviai užsimanė chai latte, kad būtų šilčiau.

Bet vietoje chai latte likimas jai ruošė daug stipresnį gėrimą. Izabelė ne iš karto pastebėjo Žiuljeną, kuris artinosi su buteliu ir dviem taurėmis rankose.

– Ko gero Prancūzijoje derėtų pasiūlyti vyno, bet dabar jis labiau tinka viduje, o mums ten negalima. Tad pamaniau, kad šilanti mergina neatsisakys viskio.

Izabelė ištiesė rankas taurėms ir pasitikslino:

– Vadinasi, mes čia dviese po vieną?

– Taip, – atsakė Žiuljenas, pildamas į jos taurę gėrimo, ir žinovo balsu pridūrė: – Paprastai ši rūšis moterims patinka. Brandintas chereso statinąse daugiau nei penketą metų, tad aromatas labai švelnus ir malonus.

Izabelė jam linktelėjo, ir abu atsigręžė. Karštis nutekėjo iki skrandžio, o mąstymai skverbėsi kraują ir plėstelėjo po visą kūną šilantį galvą link.

– Tikiuosi, neprieštarausit, – pasiteiravo Žiuljenas, sėdamasis šalimais ant fontano atbrailos.

Nors jie kalbėjosi kalba, kurioje nėra skirtumo tarp „tu“ ir „jūs“, abu jautėsi taip, lyg sakytų vienas kitam „jūs“.

– Oui, s'il vous plaît⁹ – atsakė ši. Prancūziškai ji mokėjo nedaug, bet pasitaikius progai mielai demonstruodavo savo žinias. Iš dalies norėdama pamaloninti pašnekovą, iš dalies dėl to, kad labai didžiavosi šiais žinių trupiniais.

Žiuljenas nusišypsojo, matyt, tikrai pamalonintas. Tuomet paragino Izabelę antram gurkšniui ir po to, kai abu vėl atsigręžė, rimtai žiūrėdamas į ją paklausė:

– Aš vis galvoju, ką tokia mergina, kaip jūs, veikia šiame užkampyje? Ir dar tokiu metu?

Izabelė net žagtelėjo. Akimirksniu prisiminė Linos žodžius: „Pažioj Prancūzijos šiknoj!“ Ir nors Žiuljenas šią vietą vurdijo kur kas švelniau, iš esmės jį nuomonės sutapo. Bet negi imsi tikintis nepažįstamąjį, kurio rytoj tavo gyvenime jau nebus, kad čia tavo svajonių vieta? Aišku, ne.

– Ilsiuosi po darbų, – atsakė Izabelė ir pridūrė: – Netoliese vedžiau mokymus. Aš konsultantė vienos programos rengimo naudojimo klausimais, – ištarusi „netoliese“ ji paraudo, mat Lionas nebuvo netoliese, o melas nebuvo stiprioji jos savybė, ir, norėdama kuo greičiau nukreipti kalbą, perėjo į ataką: – O aš tų patį galvoju apie jus.

– Aš čia taip pat ilsiuosi, – nusišypsojo Žiuljenas. – Tik ne PO, o PRIEŠ darbus.

– Ką dirbat šiame užkampyje? – kilstelėjusi vieną antaką nusišypsojo ir Izabelė.

– Vykdaau pavedimą. Slaptai!

– Tai gal j's agentas?! Na, kaip Agentas 007?! – nusikvatojo Izabel? ir prisiminusi, kad kalbasi su pranc?zu, prid?r?: – Tiksliau, Agentas 117?

Žiuljenas irgi nusikvatojo. Jie v?l išg?r? po gurkšn? viskio, ir jis papild? taures. Abiej? skruostai deg?, akys švyt?jo, o galvos vis labiau svaigo, ir nežinia, kas juos stipriau veik?: g?rimas ar feromonai. Maždaug po pusvalandžio jiedu nustojo vienas kitam b?ti „j?s“. Dar po valandos Žiuljenas pasislinko ar?iau Izabel?s ir jie susiglaud? pe?iais. Bendrauti buvo lengva, mat abu buvo šnek?s, n? vienas nejaut? kalbos barjero, o pritr?k? kokio žodely?io lengvai išsisukdavo, pasitelk? mimik? arba gest? kalb?. Be to, paskutini? mokyklos met? prisiminimai atrod? neišsemiama tema smagiam j? pokalbiui.

– O dabar ?sivaizduok, – pasakojo Žiuljenas. – Vyksta meno istorijos pamoka. Kvie?ia atsakin?ti apie ital? Renesans?. Mes su Mišeliu nepasiruoš?, iš vakaro iki v?lumos surinkin?jom motocikl? mano d?d?s garaže, koks dar Renesansas?! Žinoma, pakvie?ia Mišel?, sako jam, išvardink žymiausius atstovus. O jis kiek patyli ir pradeda berti: „Francesco Totti, Gianfranco Zola, Roberto Mancini, Alessandro Del Piero, Roberto Baggio...“ Aš s?džiu pakraup?s, galvoju, Mišeli, apgavai mane, bi?iuli, juk tar?m?s, kad nesimokysim, jei po tav?s aš – man šak?s! ?ia jis baigia, ir mokytoja sako: „A?i?, Mišeli, s?sk. Du – už k?rybingum?“. Sakau: „Seni, kaip ?ia yra?“

– ?ia juk ital? futbolininkai, ar ne?

– Taaaip!

Susiglaud? kaktomis, jie v?l ?m? juoktis. J? iškv?ptas oras šilt? debes?li? pavidalu kilo ? dang?, o iš dangaus tarsi atsakas krito didel?s baltos snaig?s. „Tikrai kaip teatre“, – dingtel?jo Izabelei. Tada abu nutilo ir ?siži?r?jo vienas ? kit?, tarsi burdami savo ateit? iš vienas kito aki? raineli?. Abiej? vyzdžiai buvo išsipl?t?, tarsi nuo atropino, tad rainel?s buvo siauros, o ateitis neaiški. Lyg to nepaisydami, spurdan?iomis širdimis, jie siek? vienas kito l?p?, ir nors viso pasaulio laikrodžiai tuo metu nustojo tiks?ti, vienas telefonas, deja, liko neišjungtas! Ir jis ?m? neramiai vibruoti Izabel?s kišen?je.

Ekran?lyje blyk?iojo: MAMA. Izabel? atsiliep?.

Raktelis

– Labas, Izabele, kod?l nepaskambini? Vis dar Dižone?

– Lione, mama, Lione. Dižonas šiaur?je, – kantriai paaiškino ši.

Nors Žiuljenas negal?jo suprasti, k? juodvi kalba, Izabel? pakilo iš savo vietos ir klausydama, k? šneka mama, pa?j?jo ? šal?.

O mama pasakojo apie tai, kuo žada marinuoti ant?, kaip puoš šven?i? stal?, k? nupirko dovan? sesers vaikams, kur suguldys sve?ius nak?iai ir t. t. Kad ir kaip steng?si susitelkti ? pokalb?, Izabelei nesisek?. Ji tik links?jo (nors veltui, nes mama to nemat?) ir išsiblaškiusi myk? abstrak?ias frazes.

Galva ?ž? nuo min?i?. Ir k? gi jai daryti po to, kai baigs kalb?ti? Gr?žti pas Žiuljen?, lyg tos pauz?s n? neb?t? buv?? Trys su puse sekund?s – tik tiek, jos empiriniu apskai?iavimu, buvo lik? iki bu?inio!!! O gal tai gera proga maloniai atsisveikinti? Gal d?l to ji ir atsiliep?? S?kmingai pasinaudojo susiklos?iusiomis aplinkyb?mis, lyg b?t? to laukusi? Bet kod?l?

Izabel? dar nenor?jo ?simyl?ti. Bent jau kur? laik?. Jos širdis reikalavo poilsio, o siela ramyb?s.

Kita vertus, Žiuljenas buvo tobulas jos susikurto aistr? ir meil?s objekto egzempliorius. Tok? ?simyl?ti nesunku. O kad tai jau vyko, jai signalizavo linkstantys keliai, lengvas svaigulys ir koks tuzinas drugeli? pilve. Izabel? žinojo, kad dar šiek tiek, ir ims nykti kaulai, o paskui ir smegen? riev?s. Ji nežinojo tik vieno: ar Žiuljenas to vertas.

Viena ausimi klausydamosi mamos monologo, ji šnairomis (kad neišsiduot?) j? nužvelg?. Tas ramiai stov?jo sukryžiuot? ant kr?tin?s rankas ir, akivaizdu, lauk?, kol ji baigs pokalb?. Trumpa odin? jo striuk? buvo prasegta, kaklas atviras, rankos be pirštini?. „Keisti tie pietie?iai, – pagalvojo Izabel?, – vasar? visada per daug prisireng?, o žiem? – per mažai...“ Ir pajutusi jam begalin? švelnum? ji nutar? gr?žti ir pabandyti atsukti viso pasaulio laikrodžius atgal ? tas tris su puse sekund?s iki bu?inio. Mat staiga ji ?m? ir patik?jo, kad viskas vienaip ar kitaip bus gerai. Juk visai gali b?ti, kad romantiškas vienos nakties nuotykis (kur gi daugiau gali nuvesti karšti bu?iniai su žaviu pranc?zu?) taps rimt? santyki? pradžia. O jei ir netaps, bent jau liks paš?l?s prisiminimas. Tad kod?l gi ne? Juk ji gyvena tik vien? kart?.

Netrukus atsiveikino su mama, šven?i? dien? pažad?jusi atvažiuoti keliomis valandomis anks?iau, kad pad?t? pasiruošti. Tada pamojavo Žiuljenui telefonu, duodama ženkl?, kad jau baig?. Jis pri?jo artyn, abiem delnais su?m? jos veid? (Izabel?s nuostabai, tie delnai buvo šilti), nykš?iais paglost? smilkinius ir šypsodamasis pasak?:

– Velniškai noriu tave pabu?iuoti. Ar galiu?

Izabel? murkstel?jo kažk? panašaus ? „oui“¹⁰, ir jie pasibu?iavo. Po to dar. Ir dar. Tada Žiuljenas pa?m? j? už rankos.

– Eime vidun, ?ia darosi šalta, – pasak? šypsodamasis, ir jie, laikydamiesi už rank?, sugr?žo ? pilies kiem?.

Bet užuot ?j? ? pil?, pasuko pro medines daržovi? lysves sodininko namelio link. Tai buvo Žiuljeno sumanymas. Prie namelio jie stabtel?jo, Žiuljenas pak?l? rank? virš pla?ios staktos, kur buvo nedidelis plyšys, ir nuk?l? raktel?.

– Paž?stu sodinink?, – atrakin?s duris, mirkstel?jo Izabelei ir prid?r?: – Nebijok, jis išvažiuav?s.

Ir jie ?smuko ? aklin? tams?, paskui save uždarydami duris.

Agentas

Izabel? nubudo v?lokai. Pro naktini? užuolaid? plyšelius jau skverb?si blyški šviesa, tad ji truput? sunerimo, ar nebus pramiegojusi pusry?i?. Pašoko iš lovos ir atitrauk? užuolaidas. Apvalus sieninis laikrodis rod? dešimt?. Kadangi tai reišk?, jog iki pusry?i? pabaigos dar visa valanda, ji gr?žo ? lov? ir v?l susisupo ? švelnaus satino patalyn?.

V?l užsimerk? ir nusišypsojo, m?gaudamasi paš?lusios nakties prisiminimais. Ant savo odos vis dar jaut? Žiuljeno l?pas, rankas ir šilt? kv?pavim?. Jai prieš akis šm?kš?iojo pusnuogis jo k?nas ir aistra degantis žvilgsnis. Jis liet? Izabel? taip, lyg skaityt? giliausias jos mintis kaip atverst? knyg?; taip, lyg b?t? pažinoj?s daugyb? met? ir seniai perprat?s visus jos ?geidžius; taip, kad pasiekusi aukš?iausi? palaim? ji aiškiai nesuvok?, kur sprogin?ja fejerverkai: lauke virš parko ar jos ?s?iose.

Dar sp?j? pamatyti fejerverk? pabaig? (matyt, pob?vio pilyje dalyviai tokiu b?du iš anksto nusprend? pažym?ti Naujuosius metus), jie neskub?jo skirtis: susi?m? už rank? klajojo po tuš?i? ir, rodos, nesibaigiant? pilies park?. Lyg pasiklydusi tarp svetim?, ?ia stov?jo vieniša obelis. Be lap?, bet apkibusi auksiniais obuoliukais. Pamat?s, kad Izabel? ? j? ?sistebeilijo, Žiujenas pasistieb?, timpltel?jo vien? šak? žemyn ir

pamerk? jai ragindamas nusiskinti vaisi?.

Šildydama tarp rank? k? tik nuskind? obuol?, Izabel? vylingai (kaip jos promot? Ieva prieš šimtus t?kstan?i? met?) pažvelg? ? Žiuljen?:

– Nor?si paragauti?

– A?i?, ne, ma chérie¹¹, – nusišypsojo šis, – žinau, kas gali b?ti skaniau... Ir beprotiškai noriu dar.

Izabel? prunkštel?jo kaip mokinuk?, ?sid?jo obuol? ? kišen? (v?liau paragaus) ir pasileido b?gti per park?. Keli? iki sodininko namelio jau žinojo. Už nugaros gird?jo Žiuljeno žingsnius ir kv?pavim?. Galop jis j? prisivijo, apgl?b?, atsuko ? save ir v?l ?m? bu?iuoti, šnabžd?damas kažk? panašaus ? „tu mane užb?rei“.

Š?ryt gul?dama lovoje, satino pataluose, Izabel? neju?ia ?m? ni?niuoti dainos „I’m not in love“¹² priedain?. Prisiminimai ?m? varginti ir net bauginti: viskas vyko per greitai, buvo per daug tobula. Taip b?na tik pasakose.

Nusprendusi kuo grei?iau gr?žti ? realyb?, ji ?sijung? telefon?. Tarsi ilgai nekalb?j?s žmogus, šis užsipuol? j? pranešim? signalais. Ji rado du skambu?ius iš nežinomo numerio, žinut? nuo Linos ir žinut? nuo Žano Klodo Ruselio, nekilnojamojo turto agento, su kuriuo šiandien susitiks.

Lina buvo lakoniška kaip visada: „Labas, kaip gyveni?“

Izabel? šyptel?jo ir buvo dar lakoniškesn?: „Hedonistiškai.“

Lina sureagavo tuojau pat: „Kas jis?!!!!!!“

Tuo tarpu Žanas Klodas buvo dalykiškas ir mandagus: „Laba diena. D?l nepalankiai susiklos?iusi? asmenini? aplinkybi? negaliu atvykti ? Šerono pil?. Su Jumis susitiks mano patikimas kolega Žiuljenas Diuranas. Laukite jo skambu?io.“

Izabelei at?m? žad?, rodos, net kv?puoti nustojo. NT agentas?! Štai iš kur jis žino, kaip atrakinti sodininko namel?... O ji buvo tokia naivi, kad net nepasidom?jo, iš kur jis paž?sta sodinink?. K? gi, nieko naujo, jai dažnai tr?ksta nuovokos. Gerai, kad s?d?jo, nes b?t? nualpusi. Pasijuto lyg eit? svyruojan?iu kaln? tiltu be tur?kl?, lyg stov?t? ant milžinišku grei?iu lekian?io lokomotyvo stogo. Nakties prisiminimai lyg kino kadrai prašvilp? pro akis, tik dabar jau visai kitame kontekste, lyg negird?ta žinomo k?rinio improvizacija. Ji pyko ant Žiuljeno už tai, kad jis nuo pat pradži? visk? žinojo, bet neišsidav?. O labiausiai niršo ant sav?s, kad buvo tokia nenuovoka. Juk Žiuljenas pats prisipažino, kad atvažiavo ?ia darbo reikalais.

Suskambo telefonas. Numeris nežinomas. Izabel? pritild? gars?, bet neatsiliep?. Širdis paš?lo daužytis. ?m? tr?kti oro.

Suvokdama, kad privalo susiimti, ji ?m?si veiksma?: palenk? galv? žemyn, smakr? atremdama ? kr?tin?, kad kraujas gr?žt? ? smegenis, ir kelias minutes taip s?d?jo stengdamasi kv?puoti ir apie niek? negalvoti. Su krauju ? smegenis gr?žo sveikas protas ir autoironija.

Atgavusi veido spalv?, ji atraš? Linai: „Žiuljenas Diuranas – NT agentas, kuris mane suvedžiojo.“

Garbaus amžiaus madame

Kai Izabel? ?vijais ?žuoliniais laiptais nusileido žemyn pusry?i?, j? šiek tiek pykino. Reikia pasakyti, kad ji visada panašiai jausdavosi neapibr?žtose situacijose, o nenumaldomai art?jantis susitikimas su Žiuljenu buvo

viena iš jų. Vis dėlto Izabelei jau buvo per trisdešimt, tad išgyventi dramą ji paliko už miegamojo durų ir vestibulyje kalbėdamasi su Ana Luiza iš pažiūros buvo visai rami. Tik jos atviro pokalbio su Žiuljenu ir nebandė iš anksto nuspėti jo eigos.

Ana Luiza jai su džiaugsmu pranešė, kad vakarykšio pobūvio dalyviai išsiskirstė dar prieš aušrą, tad jai draugijai sudarys tik vienas žmogus. „Kaip malonu“, – pagalvojo Izabelė. Jos skrandis sugurgė, veikiau iš nerimo nei iš alkio, kai ji garsiai paprašė Anos Luizos atnešti café au lait – kavos su karštu pienu.

Norint pasiekti valgomąjį, reikėjo pereiti vestibulą ir svetainę. Kadangi šiuos kambarius skyrusios plačios dvivertės durys buvo atidarytos, Izabelė pamatė Žiuljeną dar bėdama vestibulyje. Jis gurkšnojo kavą. „Kažin, su karštu pienu, kaip aš, ar ne?“ – dingtelėjo Izabelei ir ji žėmė suprato, kiek mažai žino apie Žiuljeno kasdieninius reikėjimus. Prieš akis ant staliuko jis buvo pasidėjęs išmanusis telefonas. „Domu, ką jis skaito? Dienos naujienas šalyje ir pasaulyje? Ne, greičiau jau apie mokslo pasiekimus ir kosmoso tyrinėjimus... Ne! Garantuotai tikrina akcijų kursus, Europos Centrinio Banko naujienas ir paskolų suteikimo sąlygas Lietuvoje... Gal dar ką nors apie savaeigius automobilius, Dakaro ralį, kuris netrukus prasidės? O gal, neduokdie, skaito asmeninis astrologas sudarytą šios dienos horoskopą?“ – ji kiek šyptelėjo, bet ir vėl apsiniaukė, supratusi, kad net nežino, kada jo gimtadienis.

Žiuljeno judesiai, kaip ir vakar, buvo laisvi, o jis pats dienos šviesoje atrodė net geriau nei vakarykštėje prietemoje. Prasilenkdama su veidrodžiu ant sienos, Izabelė refleksyviai žvilgtelėjo į savo atvaizdą, rodos, tik tam, kad įsitikinti, jog vakarykštis varnų kojelių išoriniuose akių kampuose niekur nedingo.

Jei ne Žano Klodo žinutė, Izabelė jau seniai būtų prie jo priėjusi. Dabar ji taip, lyg jos batai būtų pripilti švino. Tuo tarpu Žiuljenas pakėlė akis nuo telefono ekrano ir iš tolo džiugiai pasisveikino:

– Bonjour, Izabele!

Kai ji pagaliau prisitartinė, jis atsistojo ir norėjo pabučiuoti ją į pas, bet Izabelė demonstratyviai atsuko jam vieną, o paskui kitą savo skruostą.

– Ča va 13? – pasiteiravo Žiuljenas.

Izabelė linktelėjo, bet nenusišypsojo. „Kokį žaidimą jie sumanė?“ – klausė ji savęs, užuot tiesiai uždavusi šį klausimą Žiuljenui.

– Gal greičiau palydėti tave į ktuvą. Kada skrydis? – jis ištiesė ranką prie jos veido, tikriausiai norėdamas paglostyti skruostą. Ant bevardžio jo piršto Izabelei prieš akis sublizgo auksas.

– Tik šito ir būtų ko, – Izabelė sugriebė jo ranką už riešo ir grubiai atitraukė nuo savęs. Žalios jos akys išspinduliavo dvi aukšto dažnio pykčio bangas priešingai stalo pusė. – Esu tikra, kad vakar buvai be jo!

– Ai, tai... – Žiuljenas perbraukė žieduota ranka savo plaukus. – Tai tikrai ne tai, ką tu pagalvojai. Čia mano įvaizdžio dalis. Na, kaip šitas kostiumas, kurį dabar vilkiu, ar šilkinis kaklaraištis...

– Kokiam velniui toks cirkas?

– Dėl vienos garbaus amžiaus madame, su kuria šiandien susitinku, – nusišypsojo Žiuljenas. Jo žvilgsnis buvo sutrikęs (ko gero, pirmą kartą nuo jo pažinties pradžios), bet atviras.

Izabelė pasijuto visiškai susipainiojusi. Ji refleksyviai užsikišo plaukus už ausų, tarsi norėdama įsitikinti, kad ant jų nekabo makaronai. „Dar būtų ko, kad atbūgtų Ponas Skryblius ir pasiūlytų arbatėlį“, – pagalvojo ji.

Bet vietoje Pono Skryblius valgomajame pasirodė Ana Luiza su puodeliu café au lait. Izabelė atsiloškė kėdėje ir sukryžiuojo ant krėtinės rankas, laukdama, kol ši išeis. „Jei jis susitinka su garbaus amžiaus madame

, tai su kuo tada susitinku aš?“ – svarst? ji.

– Matai, aš – nekilnojamojo turto pardavimo agentas, – iš?jus Anai Luizai, ?m?si aiškinti Žiuljenas. – Noriu parduoti š? dvar? tokiai madame, kuri netrukus ?ia pasirodys. Pasteb?jau, kad vyresnio amžiaus žmon?s, ypa? moterys, labiau manim pasitiki, kai galvoja, jog aš ved?s.

– ?domi teorija, agente, – pasteb?jo Izabel?, o Žiuljenas su palengv?jimu atsiduso:

– Džiaugiuosi, kad pagaliau nusišypsojai.

Izabel? iš ties? jau šypsojosi, mat jai dar?si ?domu, kas bus toliau. Kol kas teorija apie žied? atrod? ?tikinama, o tai, kad Žiuljenas planuoja susitikti su garbaus amžiaus madame, leido manyti, jog vakarykš?iame nuotykyje abu dalyvavo lygiomis teis?mis – n? vienas nežinojo kito tapatyb?s. Tik kaip?! Izabel?, žinoma, planavo susitikti su Žanu Klodu, o ne su Žiuljenu. Bet jis? Ji jam juk prisistat?.

Tuo tarpu Žiuljenas v?l žvilgtel?jo ? rankin? laikrod?, kuris, reikia manyti, irgi buvo jo, kaip pardav?jo, ?vaizdžio dalis, ir nekantraudamas pabarbeno ? stal?.

– Pabandysiu jai paskambinti. Planavom susitikti tarp vienuoliktos ir dvyliktos, o jos dar n?ra.

– Gal tiesiog v?luoja skrydis?

– Galb?t. O tu, miegale, ?iupk kruasan? prie kavos. Palikau tau por?. Kiaušinien?s nerekomenduoju – iš milteli?.

Jis atsistojo eiti, pasi?m? telefon? ir mirktel?jo Izabelei:

– Labai noriu parduoti šit? objekt?. Skelbimas jau seniai kabo. Kaip rakštis subin?j...

Izabel? vos nepaspringo kava. „Kažin, kiek bu?iau sužinojusi, jei jis vakar b?t? nor?j?s išsipasakoti“, – pagalvojo ji. O tada pažvelg? ? Žiuljen?, nutaisiusi romi? išraišk?, ir tar?:

– Jei tik tau pad?t?, gal??iau apsimesti tavo žmona... Turiu elegantišk? palt? ir skryb?lait?, tinkan?i? prie tavo ?vaizdžio.

– V?liau, mano kambaryje, gerai? Gal?si likti tik su skryb?laite, – nusijuok? Žiuljenas ir nu?jo ? svetain?.

Pro praviras duris Izabel? mat?, kaip jis ieško numerio, spaudžia SKAMBINTI ir prid?j?s telefon? prie ausies laukia signalo.

Ji pasid?jo savo telefon? ant staliuko ir padidino skambu?io gars? iki maksimumo. Netrukus šis visu garsu užpl?š? pagrindin? dain? iš Claude Leloucho filmo „Un homme et une femme“¹⁴ garso takelio, o Izabel? pagalvojo: „Garbaus amžiaus madame jau atvažiavo traukti rakšties iš tavo subin?s, Žiuljenai Diuranai.“

Matematin? švytuokl?

– Kod?l aš paskambinau tau?

– O kam tu skambinai?

– ???... Man sunku ištarti, – Žiuljenas parod? jai savo telefon?, kurio ekrane virš Izabel?s numerio buvo ?rašytas kontakto vardas ir pavard?: MATEMATIN? ŠVYTUOKL?.

Izabel? aiktel?jo. ?mai jai daug kas paaišk?jo – juk nei Žanas Klodas, nei tuo labiau Žiuljenas nežinojo jos tikrojo vardo! Ji nulenk? galv? ir užspaud? delnu burn?, kad neišduot? vos tramdomos šypsenos, ypa? prisiminusi, kaip springo juokais, gavusi pirm?j? Žano Klodo atsakym? su kreipiniu Dear Matematin? ŠVYTUOKL?, kur? šis, jos manymu, negalvodamas nukopijavo nuo jos elektroninio laiško parašo. Tuomet Izabel? ne?žvelg? b?tinyb?s jam prisistatyti tikruoju vardu, tad ir nesivargino: juk sutarti susitikimo viet? ir laik? gal?jo b?dama kuo tik nori, net ir Matematine Švytuokle. Jos elektroninio pašto adrese tikrasis vardas taip pat nefig?ravo (tik pirma jo raid?), taigi nenuostabu, kad Žiuljenas vakar nesuprato, su kuo iš ties? susipažino.

– ?ia ne mano vardas, Žiuljenai. Tiksliau, mano, bet ne vardas, – svetima kalba paaiškinti buvo sunkiau. Ji painiojo žodžius.

– Tai kas tada?

Izabel? kiek patyl?jo, galvodama, nuo ko prad?ti. Žiuljenas, iki šiol stov?j?s, atsis?do priešais ir ?smeig? ? j? akis, aišku, laukdamas paaiškinimo. Jo veidas iškalbingai bylojo, kad Izabel? nesiliauja j? stebinti.

– Matematin? Švytuokl?, arba angliškai mathematical pendulum, – tai mano pseudonimas, kur? kartais naudoju, Žiuljenai. Kažkada mane taip pavadino draug?. Rodos, ir dabar girdžiu, kaip ji sako: „Izabele, brangioji, tu kaip matematin? švytuokl?: tai tau euforija, tai tau depresija.“ Šis palyginimas buvo toks taiklus, kad aš ?miau j? naudoti kaip pseudonim?. Juo pasirašau net savo elektroninio pašto, kur? naudoju susirašin?jimui su draugais, laiškus. Iš šio pašto išsiun?iau ir Žanui Klodui.

– O jis man?, kad tu ?ek?. D?l tos raid?s su varnele.

– D?l to nepykstu, – šyptel?jo Izabel?. – Bet kod?l j?s galvojot, kad esu sena?

– Ne sena, o garbaus amžiaus, – patais? j? Žiuljenas. Tada pamaig? savo telefono ekran? ir t?s?: – Štai, cituoju: „Pirksiu, jei pajusiu, kad šioje pilyje noriu praleisti likus? savo gyvenim?; pirksiu, jei pajusiu, kad net numirti ?ia gal??iau.“ Tavo žodžiai?

– Žinoma, mano, bet jie nieko nepasako apie amži?! Juk lik?s gyvenimas gali b?ti ilgas.

Žiuljenas v?l keliskart paliet? savo telefono ekran? ir parod? Izabelei.

– Sprendžiant iš tavo profilio nuotraukos, taip neatrodo.

Izabel?s elektroninio pašto profilio nuotraukoje, žinoma, buvo ne jos portretas. Iš nuotraukos, kuri akivaizdžiai buvo daryta tarpukariu, spalvinimui panaudojant sepijos pigment?, žvelg? dvidešimtmet? šelm? trumpais banguotais plaukais, su apgamu virš l?pos, perl? v?riniu ant kaklo ir cigarete su ilgu kandikliu tarp piršt?.

– Maniau, kad tai tos madame jaunyst?s nuotrauka.

– Neee! ?ia mano mo?iut?s sesuo Teodora, – paaiškino Izabel?. – Buvo visiškai nu?iuožusi, kiek žinau. Visad maištavo prieš šeimos tradicijas, ypa? religin? aukl?jim?, o vien? dien? pab?go ? Ženev? su žydu meilužiu. Rodos, laimingai pragyveno ten vis? kar?, bet namo pas saviškius negr?žo ir net ryši? su jais nepalaik?, nes jiems nepatiko jos išrinktojo tautyb?. Tai vienintel? mums likusi jos nuotrauka. Ši moteris man beprotiškai graži ir ?domi, visada nor?jau b?ti ? j? panaši.

Baigusi pasakojim?, Izabel? abiem alk?n?mis atsir?m? ? stal?, delnais par?m? smakr? ir pažvelg? ? Žiuljen?:

– Na, dabar tavo eil?, Agente 007.

– Ir nuo ko gi man prad?ti?

– Gal nuo to, kodėl atvažiavai tu, o ne Žanas Klodas? Aš iki pat šio ryto maniau, kad susitiksiu su juo.

Žiuljenas atsilaisvino kaklaraištą ir giliai kvėpavo.

– Žanas Klodas tikrai planavo su tavim susitikti, – galop tarė (iš to, kad kalbėjo labiau nutūsdamas galvą, Izabelė suprato, kad jis nesijaučia taip laisvai, kaip paprastai), – bet aš jį perkalbėjau.

– Kodėl?

– Todėl, kad paprastai man labiau sekasi parduoti moterims, ypač vyresnėms. Žanas Klodas sako, kad turiu tam duomenis, ir tokiais atvejais manimi ypač pasikliauja. Jis pats jau garbaus amžiaus, be to, nelinkęs keliauti toli nuo Paryžiaus. Beje, Žanas Klodas ne šiaip kolega, jis – mano bosas ir agentūros savininkas, be to, mano dėdė. Tas pats, kurio garaže su Mišeliu laikėm motociklą, – jo balsas kiek pagyvėjo. – Pameni?

Izabelė linktelėjo, ir Žiuljenas tęsė toliau:

– Taigi sutarėm, kad važiuoju aš. Neabejojau, kad garbaus amžiaus ženk, kurią ruošiasi numirti, kaip tik man. Kai pamačiau tavo automobilą parkavimo aikštelėje, buvau beveik tikras, kad ją ji, tad nuskubėjau susipažinti ir padėti. Bet išlipai tu, ir aš supratau klydęs. O jei atvirai, net apsidžiaugiau.

Izabelės pilve mė skraidyti drugeliai. Šypsodamasi ji per stalą ištiesė jam savo ranką. Žiuljenas padarė tą patį, ir jiedu sunėrė pirštus.

– Tavo vardas ir pavardė, kuri tikrai bemat išlikę iš galvos, man nė iš tolo nepriminė to vardo ir pavardės, kurią vyliausi neišgirsti, – tęsė Žiuljenas. – Be to, tu pasakei, kad lankaisi ją ne pirmą kartą, ir mano menkiausios abejonų dėkl tavo tapatybės išsisklaidė.

– O kodėl nepasakei man, kas esi, tada parke prie fontano?

– Hm... Visą pirmą, visiškai neturėjau noro kalbėti su tavim apie savo darbą. Kaip, beje, ir tu, – Žiuljenas reikšmingai kilstelėjo kairįjį antakį. – Visą antrą, nenorėjau rizikuoti. Pati kada nors pabandyk prisipažinti, kad esi pardavėja, ir stebėk, kaip pasikeičia aplinkinių požiūris į tave: prasideda nepasitikėjimas tavo nuoširdumu elementariose situacijose. Žinoma, taip nutinka ne visuomet ir ne su visais. Bet tavęs aš nepažinojau ir negalėjau nuspėti, kaip sureaguosi, todėl nutariau visai nesakyti.

– Iš tiesų, jeigu tada būtų prasitaręs, dabar viskas būtų kitaip.

– Ko gero, – šyptelėjo Žiuljenas, – bet, kaip sako istorikai, „jeigu“ nėra: nutiko tai, kas turėjo nutikti, ir taškas. Aš nesigailiu nieko. Žinoma, mano sandoris, kurį jau tariasi turės savo kišenėje (gerai, kad neprisiėmiau greitį kreditą, tikėtamasis juos akimirksniu padengti), nuplaukė...

– Ir aš nesigailiu, Žiuljenai, – ištarus jo vardą, burnoje tapo saldu, lyg ji būtų kė tik lyžtelėjusi vyšnių džemo.

– Bet kodėl tu sakai, kad sandoris nuplaukė?

– Kaip kodėl? Juk aš visiškai susimoviau.

– Nejaugi? Jūs agentūra taiko dideles nuolaidas klientams, kurios atsiduoda pirmąją pažinties naktį?

Abu mė juoktis. Po to Žiuljenas paklausė:

– Tu rimtai norėtum nusipirkti šį namą? Po to, kė aš apie jį prišnekėjau?

Izabelė gūžtelėjo pečius:

– Kol kas nežinau, kiek rimtai. Noriu daugiau pamatyti, pajauti. Juk trenkiausi įia tokį kelią... Negi dabar išvažiuosiu?

Žiuljenas žvilgsniu parodė, kad pritaria. Izabelė tėsė toliau:

– Suteiksiu tau progę pasitaisyti ir pasakyti apie šę namę kažkę gero. Pradękim nuo to, kad tai ne namas, o nedidelę pilis.

Eilęraštis

– Kę gi, tuomet persirengsiu ir galęsim pasivaikšęioti. Gal norętum man padęti? Aš noręęiau, – pasakę Žiuljenas, apkabindamas Izabelę per liemenę.

Izabelei nespęjus atsakyti nei „taip“, nei „ne“, ė ję pokalbę vęl ėsikišo jos telefonas. Šę kartę jis priminę apie artęjantę Izabelęs skrydę namo. Iki ėlaipinimo pradęios buvo likusios tik penkios valandos.

– Pradedu nemęgti tavo telefono, – Žiuljenas truktelęjo ję aręiau savęs, ir jie pasibuęiavo taip natęraliai, tarsi bętę tai darę daugybę metę. Tada jis nenoriai ję paleido ir nuęjo.

Likusi viena Izabelę prięjo prie lango. Jis buvo aukštas ir platus, todęl teikę kambariui daug šviesos. Pažeme besiritinęjanęios žiemos saulęs nušviesti medęiai parke metę ilgus šešęlius, nors buvo tik pusiaudienis. Kažkoks žmogus (gal sodininkas?) rinko nuo žemęs vakarykšęię fejerverkę liekanas. Juos prisiminus, Izabelęs oda pašiorpo, pulsas sutankęjo, ir ji, ilgędamasi Žiuljeno rankę, pati apglębę save per peęius. Bet tai buvo prastas pakaitalas. „Jei jau dabar taip jauęiuosi, kas bus paskui“, – pagalvojo ji. Tada keliskart tankiai sumirksęjo, tarsi norędama nuvyti sapnę, ir nięniuodama jau pažęstamę „Fun Loving Criminals“ melodiję męsi apžięrinęti valgomęję.

Pirmiausiai prięjo prie židinio, kuriame spragsęjo ugnis. Priklaupę ant kilimo priešais ir ištiesę pasišildyti rankas. Tai daryti ji visada męgo: po namus nuolat vaikšęiodavo su puodeliu arbatos, ne tiek dęl noro gerti, kiek tam, kad spausdama tarp rankę šiltę puodelę kompensuotę prastę periferinę kraujotakę. Ji delnu palietę šiltę židinio apdailę, kuri buvo pagaminta iš rausvojo marmuro. Buvo matyti, kad jis gerai išlaikytas ir prižięrimas.

Tada atsistojo apžięręti židinio atbrailos. Jai patiko, kad ši nebuvo nukrauta, kaip žmonęs męgsta sakyti, „širdęiai mielais niekuęiais“, kurię paskirtis tiksliai nežinoma, o pagrindinę funkcija – kaupi dulkes. Židinio atbrailę tarsi kuklę altorię puošę dvi iš kraštę sustatytos sidabrinię žvakidžię poros. ė jas buvo susmeigtos baltos niekad nedegintos žvakęs. Tarsi užbaigdamas simetriję, ręmuose virš židinio kabęjo nedidelis ofortas. Priekabus Izabelęs žvilgsnis išmatavo, kad jis kiek pasviręs ė vienę šonę, tad ji švelniai kilstelęjo vienę kampę. Ir, laimei, spęjo sugriebti už apaęios krentantę paveikslę. Ję laikiusi vinis iškrito iš sienos, o paskui ję plona srovele išbyręjo tinkas. Pastaęiusi paveikslę ant židinio atbrailos, Izabelę atręmę ję ė sienę. Tada lengviau atsikvępę. Pakęlusi akis ė buvusię paveikslo vietę, ji pamatę naujais dažais neuždažytę plotę. Ant seno dažę sluoksnio matęsi paprastu pieštuku užrašyti žodęiai. Ji pasistiebę ir perskaitę:

Aš nekaltinu šito pasaulio

Ir kovot prieš visus nemanau:

Jei prieš ję mano siela maištauja,

Man reikęjo palikt ję anksęiau.